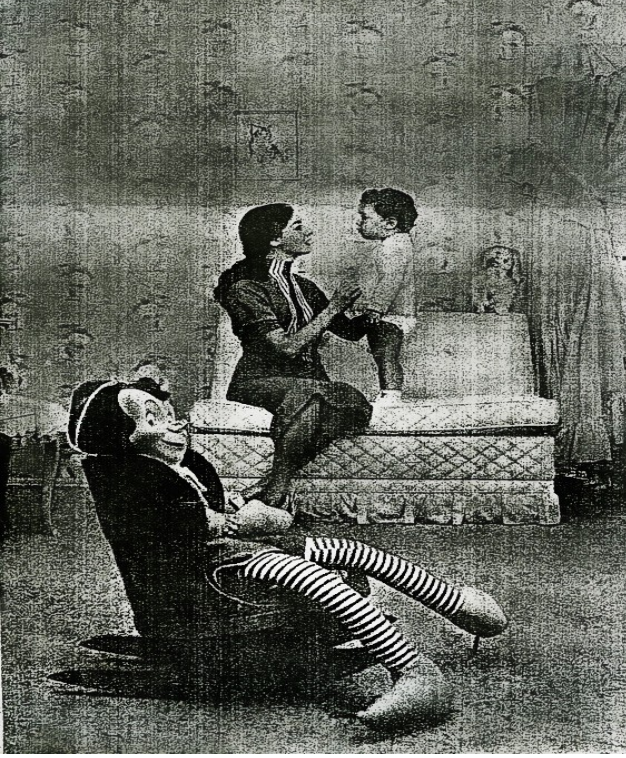

İdeal kadın/anne (The ideal woman/mother)

Senem Gökçe

Bu fotoğraf 1957 yılında *Hayat* dergisinde yayınlanmış. Fotoğrafta iki yaşındaki çocuğuyla ilgilenen ünlü Hollywood yıldızı Pier Angeli'yi görmekteyiz. Pier Angeli, üzerindeki elbise ile genellikle bir aktristi görmeye alışkın olduğumuz parıltı ve gösterişin tersine sade, şık hatta mutasıp görünmektedir. Aktris bacaklarını hem kibar hem seksi ama kesinlikle derli toplu bir biçimde birbirine dolamış oturmaktadır. Bu oturuş onun zarif ve hanım hanımcık görünüşünü desteklemektedir. İçinde bulunduğu oda belli ki çocuğuna aittir. Bu yıllarda dahi bir çocuğun kendine ait odasının olması Pier ve ailesinin sınıfsal pozisyonuna dair fikir vermekle birlikte, modern çekirdek aileye ait bir evin olmazsa olmazlarından biri olarak çocuk odasını karşımıza çıkarmaktadır. Tüm bunların yanında fotoğrafa bakıldığı anda gözümüze çarpan en belirgin şey, ön planda küçük bir sallanan koltuğa oturtulmuş (muhtemelen çocuktan uzun olan) oyuncak palyaço. Bu palyaço bir oyuncak için fazlaca

korutucu görünmektedir. Duvar kâğıtlarının ve yuvarlak hatlı perde ve mobilyaların odada yarattığı yumuşak, huzurlu havayı ortadan bölüp ürkütücü bir his yaratmaktadır. Oyuncak hiçbir şey yapmadan orda duruyor olmasına rağmen geri planda görünen mutlu anne-çocuk ilişkisine yönelik bir tehdit gibi algılanabileceği gibi babanın gözleri-gizli otoritesi gibi de yorumlanabilir. Bence, *Hayat* dergisi gibi okuyucu kitlesinin çoğunun kadın olduğu bir dergide bu fotoğrafın yayınlanmış olmasının anlamı: 1957 yılında orta-üst sınıf beyaz kadınlar için tanımlanan rolün, kariyerinin peşinden gidiyor olsa bile evini, ailesini hele ki çocuklarını asla ihmal etmeyen “mükemmel bir kadın olmak” olduğunu göstermektedir. “Çocukta yaparım kariyer de” sloganı ile görmekteyiz ki bu beklenti 1957’den bu yana hatta içinde bulunduğumuz 2000’li yıllarda bile değişmemiştir. Fakat başka bir açıdan bakıp fotoğraftaki tehdit ögesi olan oyuncak palyaçoyu Pier’in kariyerinin ta kendisi olarak yorumlarsak, günümüzde bu fotoğrafı yeniden çaktığımızı düşündüğümüzde aktrisin bir dizine çocuğu diğerine de “oyuncak” palyaçoğu oturtmamız gerekecekti. Tüm bunlar, kadının özel alana ait tanımlanmasını pekiştiren ve kadınların kendilerini özel alanda var etmelerini destekleyen en azından kamusal alanda varoluşlarının özel alanı etkilememesi beklentisinin birer göstergesi olarak okunabilir. Fotoğrafın alındığı dergideki ilgili haberin başlığın “Pier Angeli Evinde” olması bir tesadüf değil. Aktris olduğu için sinemayla veya davetlerle gündeme gelmesine alışılmış bir kadının, “huzurun temsili bir yuvada” fotoğflanmasının, haber yapılmasının nedeninin kamusal alana çıkan kadınlara gönderilmek istenen bir mesaj olduğu açık.

“Pier Angeli Evinde” *Hayat Dergisi* 52(21), 1957.